

VICTIMA DETERMINĂRII LA SINUCIDERE (ART.150 CP RM): EXPLICATII PSIHOLOGO-PSIHIATRICE ÎN LUAREA DECIZIEI DEFINITIVE DE SUICID

Lilia GÎRLA

Universitatea de Stat din Moldova

Scopul acestui studiu constă în: cercetarea științifică a portretului psihologic al victimei determinării la sinucidere (art.150 CP RM) prin oferirea explicatiilor psihologo-psihiatricre, precum și medico-legale relevante momentului formării și luării deciziei suicidare la victimă. În special, mesajul este dedicat aspectelor contradictorii de delimitare a suicidului voluntar, a determinării la sinucidere de omorul intenționat al victimei săvârșit prin forța lui fizică. În acest sens, autorul a aderat la opiniile doctrinare care promovează ideea că factorii interni (cum ar fi patologia psihiatrică la victimă) este una determinativă la săvârșirea actului suicidar „voluntar”, iar factorii sociali (externi) sunt caracteristici determinării la sinucidere în sensul art.150 CP RM, cu condiția că acești factori sunt „necesari” și „suficienți” (condiție *sine qua non*) pentru luarea deciziei suicidare. În cazul în care decizia de a se sinucide nu se află în legătură de cauzalitate cu comportamentul făptuitorului, fiind o reacție imprevizibilă, irelevantă și excesivă, compoziția infracțională prevăzută la art.150 CP RM va lipsi. Problema sinuciderii în cadrul eutanasiei nu constituie obiectul de cercetare al acestui articol.

Pentru a obține concluzii relevante și superioare celor precedente în doctrină, se va purcede la o analiză multiaspecțuală a conceptului de suicid, la o abordare pluridisciplinară (drept penal, psihologie, psihiatrie, medicina legală, criminologie, sociologie) a acestui fenomen, precum și vor fi utilizate anumite concluzii relevante din practica CtEDO, practica judiciară a Republicii Moldova și cea a României.

Cuvinte-cheie: *suicid, suicid-amenințare, veleitate suicidară, echivalente suicidare, suicid reușit, sinucidere, determinare la sinucidere, sinucidere consumată, tentativă de sinucidere, portret psihologic al victimei, legătură de cauzalitate între tulburarea suicidară și actul de suicid, idei suicidare.*

VICTIM OF THE INDUCEMENT TO SUICIDE (ART.150 CC RM): PSYCHOLOGICAL AND PSYCHIATRIC EXPLANATIONS CONCERNING THE FINAL DECISION-MAKING IN THE SUICIDE

The basic purpose of present study consists in scientific research of the psychological portrait of the victim in cases of inducement to suicide (art.150 CC RM) by means of psychological and psychiatric explanations as well as of the forensic medicine, which are relevant to the moment of decision-making in suicide.

Especially, this scientific revise is dedicated to the most disputable aspects of differentiation between voluntary suicide, induced suicide and intentional murder of the victim committed by its physical force. As a result, the author has accepted the scientific points of view which are promoting the idea that the internal causes (such as psychiatric pathology of the victim) is the determinative one during the commission of ‘voluntary’ suicide, when the social causes (external) characterize the inducement to suicide in the sense of the article 150 CC RM, but a condition must be respected (condition *sine qua non*) – such causes must be ‘necessary’ and ‘sufficient’ in the process of decision-making in the cases of induced suicide. In such cases when the decision to commit a suicide being an individual, irrelevant, unforeseeable and excessive reaction of the victim is not in a causal relationship with the criminal misbehavior of the offender, and, as a result, the Corpus Delicti of inducement to suicide (art.150 CC RM) will be absent. The problem of euthanasia is not a matter of this scientific article.

In order to obtain conclusions and recommendations which would be relevant and superior to the precedent scientific results, there will be performed a multilateral analysis of the suicide concept, an extensive scientific approach of the discussed phenomenon with implications of criminal law (psychology, psychiatry, legal medicine, criminology and sociology), as well as the demonstration of relevance of some cases from ECHR, and relevant judicial practice from Moldova and Romania.

Keywords: *suicide, suicide-threat, suicidal ambition, suicidal equivalent, succeeded suicide, inducement to suicide, consumed suicide, attempted suicide, psychological portrait of the victim, causal relationship between suicidal disturbance and the act of suicide, suicidal ideas.*

Prezentat la 10.05.2016

Publicat: iunie 2016